

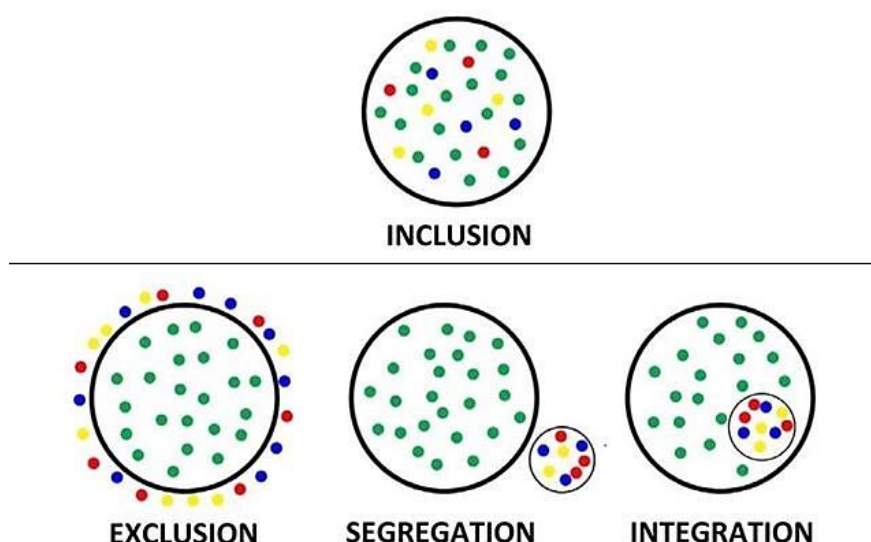
Politisk dokument for mangfold og likestilling

Politisk dokument for mangfold og likestilling tar for seg Studentorganisasjonen i Agders (STA) politikk på mangfold og likestilling. Prinsippet om lik rett til utdanning står fast, derimot er ikke tilgangen alltid lik og på den måten svekkes også retten til utdanning for alle. Universitetet har et samfunnsansvar som premissleverandør i samfunnsutviklingen og gjennom utdanningen av studenter. STA mener derfor at kultur som bygges i strukturene til utdanningsinstitusjonene må gjenspeile det rike mangfoldet akademia har – blant ansatte, ledere og studenter.

Mangfold er definert som: «sammensetning av forskjeller». Likestilling- og diskrimineringsloven skisserer 9 diskrimineringsgrunnlag. Disse er: kjønn, religion/livssyn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, alder, kjønnsuttrykk/kjønnsidentitet/sekseuell orientering, fagforeningsmedlemskap/politisk syn, omsorgsoppgaver og graviditet/foreldrepermisjon - men mangfold går også ut over disse kategoriene. Ingen skal oppleve diskriminering.

STA anerkjenner at det er flere enn to kjønn. I dette politiske dokument refereres likestilling til likestilling mellom menn og kvinner, men utelukker ikke at det også betyr et mangfold av kjønn og kjønnsuttrykk. Det endelige målet er likestilling mellom alle mennesker, også utover kjønn.

STA mener at mangfold og likestilling bidrar til økt kvalitet og til et bedre arbeids- og læringsmiljø for alle.

1

¹ Dette bildet viser til en forståelse av hva inkludering er. «Inclusion» (no.: inkludering) er vårt mål med dette dokumentet, som igjen sier noe om STA og UiAs praksis.

Innhold

1. Universitetets samfunnsmandat	3
1.1 Mangfold og kulturbygging.....	3
2. Kommunikasjon	3
2.1 Bildebruk.....	3
2.2 Formidling av individer	4
2.3 Kulturforståelse.....	4
3. Et inkluderende universitet	4
3.1 Universell utforming.....	4
3.2 Tilrettelegging.....	5
3.3 Campusutvikling.....	6
4. Frihet til å uttrykke seg	6
4.1 LHBTIQ+ i akademia.....	7
4.2 Tro og livssyn i akademia	7
5. Rekruttering	8
5.1 Ansettelser og opprykk	8
5.2 Tiltak ved ubalanse.....	8
6. Representasjon	9
6.1 Ledelse.....	9
6.2 Ansettelsesprosesser	9
6.3 Råd, styrer og utvalg.....	9

1. Universitetets samfunnsmandat

Universitetet i Agder (UiA) som akademisk institusjon er en viktig aktør i utviklingen av samfunnet. I dette ligger det et omfattende samfunnsmandat knyttet til forskning, utdanning og formidling, og som bidragsyter i regionen. UiA har også et ansvar for å ta et tydelig standpunkt i styringen av akademia, og skal være nasjonalt anerkjent for tydelig mangfoldsledelse og praktisering av likestilling.

1.1 Mangfold og kulturbygging

UiA skal være et mangfoldig universitet som skaper rom for alle mennesker. Det akademiske fellesskapet skal fremme ulike perspektiver og et mangfold av aktører som bidrar til faglig kvalitet, et godt arbeids- og læringsmiljø, og til utvikling av forskning og utdanning.

UiA skal være en rollemodell for offentlige og private aktører innen mangfoldsledelse og mangfoldig kulturbygging.

Levekårsutfordringer i regionen henger tett sammen med et lite mangfoldsbevisst og likestilt Agder. Derfor skal UiA bistå regionen med forskning, kunnskap og konkrete kurstilbud i utviklingen av et mer mangfoldig og likestilt Agder.

UiA må prioritere arbeidet med Senter for Likestilling og sørge for at forskningsinstitusjoner universitetet eier eller samarbeider med leverer relevant forskning som kan bidra til bedring av levekårsutfordringene på Agder.

2. Kommunikasjon

Det er viktig at både kommende og nåværende studenter og ansatte har en tilhørighet og er inkludert på UiA. Derfor er det viktig at kommunikasjonen samsvarer med visjonen om et mangfoldig universitet. For å nå visjonen om et mangfoldig UiA er det nødvendig med en felles forståelse av forskjeller, samt viktigheten av dette. En slik bevisstgjøring og forståelse vil også kunne redusere minoritetsstress.

2.1 Bildebruk

UiAs bildebruk skal representere mangfold, hvor man inkluderer uten å markere. Dette handler om å fremme mangfoldet uten å påpeke forskjeller. Derfor skal ikke UiA reproducere og fremheve stereotypiske bilder av mennesker. UiA skal ikke blokkere eller endre menneskers uttrykk, men heller gi studenter og ansatte større handlingsfrihet til å forme sine liv og uttrykk uten å tvinges inn i forutinntatte kategorier og stereotyper.

2.2 Formidling av individer

UiA skal ikke misbruke menneskers funksjonshemming, minoritet, legning eller kjønn for å promotere mangfold på UiA. Individer og grupper som er særlig sårbare for diskriminering skal behandles og fremstilles på samme grunnlag som andre studenter i promoteringsmateriale.

2.3 Kulturforståelse

Det er nødvendig for studenter og ansatte som reiser ut fra universitetet å tilegne seg kunnskap om områdene man reiser til, både innen- og utenlands. UiA må tilrettelegge for kurs til sine studenter og ansatte som sikrer nødvendig kompetanse og kulturforståelse før avreise.

Det skal tilbys kurs for internasjonale ansatte og studenter; som gir forståelse for norsk kultur, samt som formidler hvilke verdier og holdninger universitetet står for.

Det skal gis kurs til utgående norske studenter om kulturforståelse, spesielt når det kommer til fremstilling av lokalbefolkningen på bilder, og spesielt i sosiale medier.

3. Et inkluderende universitet

Menneskerettighetene slår fast at alle mennesker i verden har lik rett til utdanning, derimot sikres ikke alltid lik tilgang til utdanning. UiA skal være en stemme, nasjonalt og internasjonalt, for at tilgangen til utdanning er like viktig som retten til utdanning, og at utdanning tilbys alle uavhengig av bakgrunn og sosioøkonomiske forhold. Lik tilgang til utdanning er en forutsetning for et mangfoldig universitet.

En inkluderende campus skapes gjennom møter og dialog på tvers av forskjeller. Dette skjer i inkluderende rom som åpner for interaksjon, og som er tilgjengelig for alle.

3.1 Universell utforming

UiA skal være tilrettelagt for alle, og lovens bestemmelser om universell utforming skal være et minimum.

For studenter og ansatte med små barn, må UiA skaffe og synliggjøre fasiliteter som er tilrettelagt for amming og stell av barn.

UiA skal kunne tilby rom med lavt støynivå som innbyr til avkobling. Dette er viktig for studenter som har behov for et lavere støynivå for å gjennomføre studiehverdagen. Slike rom skal være åpen for alle og synliggjort.

3.2 Tilrettelegging

Der universell utforming ikke er utført eller tilstrekkelig utført skal UiA tilby tilpasset og variert tilrettelegging.

Ressursrom med verktøy for studering og som gir arbeidsro kan være avgjørende for å gjennomføre en dag med studier, derfor er det viktig at UiA tilbyr dette.

3.2.1 Organisering av tilrettelegging

Informasjon om muligheter og rettigheter for tilrettelegging skal være lett tilgjengelig for enhver student ved UiA. Ansatte ved universitetet skal være kjent med Ressurscenteret og kunne henvise studenter dit ved spørsmål og behov.

UiA må utarbeide systemer som fritar studenter fra koordinering og videreformidling internt på institusjonen om den tilretteleggingen som er innvilget.

For at tilretteleggingen som allerede eksisterer skal være til nytte er det viktig at brukere av verktøyene, både ansatte og studenter, innehar nødvendig kunnskap for å kunne bruke dem. Studenter skal ha mulighet til å evaluere tilretteleggingen ved UiA på lik linje med emneevaluering.

UiA skal legge til rette for arbeidet Studier med støtte (SMS) gjør. UiA skal også videreutvikle tilbudet som i dag gir ekstra støtte og veiledning til studenter som trenger det. SMS skal ikke overta en vitenskapelig ansattrolle i å tilrettelegge for studenter, men skal være et supplement for studenter som trenger mer støtte enn det som i dag ligger i en ansatts arbeidsportefølge.

UiA skal ha lett tilgjengelige sanitærprodukter ved toaletter på campus. Det skal være mulig å kaste brukt sanitetsutstyr på alle toaletter ved campus.

3.2.2 Midlertidig funksjonsnedsettelse

Flere studenter vil oppleve en midlertidig nedsettelse av funksjon på grunn av ulykke, sykdom, operasjoner eller andre faktorer. UiA må derfor jobbe for lett tilgjengelig tilrettelegging, med korte og effektive prosesser der UiA har ansvar for at kostnader dekkes knyttet til tilretteleggingen i undervisningssituasjon og mobilitet til/fra og på campus for studenten.

3.3 Inkluderende studiestart

UiA skal sørge for en inkluderende studiestart for alle studenter. UiA skal ha en fadderordning som inkluderer alle studenter, også internasjonale studenter og masterstudenter.

UiA skal ha faglige og sosiale arrangementer i studiestartukene. Fakultetene ved UiA skal være pådrivere for fagligsosial kontakt under studiestart.

UiA skal se på muligheten til å utvide studiestart til et årsopplegg. Det skal arrangeres flere ulike arrangementer gjennom året, for å sikre at flere studenter blir en del av studiemiljøet. Eksempler på dette kan være Javel! Mangfoldsuka og Verdensdagen for psykisk helse.

3.4 Inkluderende campusutvikling

I campusutvikling og utforming av nye bygg skal brukergrupper eksplisitt inviteres inn og sikres medvirkningsmuligheter.

I universitetets campusplaner hvor universell utforming presenteres skal tiltakene utover minimumskravet tydeliggjøres.

I utformingen av nye bygg skal det tas i bruk kunst og kulturuttrykk som stimulerer flere sanser.

3.5 Språk

UiA skal oppmuntre ansatte og studenter til å skrive på sin foretrukne målform. Om nødvendig skal det settes inn tiltak for å la brukere av målform med lavere representasjon være komfortable med bruken av egen målform.

Forelesere skal legge til rette for at nynorskbrukende studenter fortsetter å bruke målformen sin gjennom utdanningen.

UiA skal sørge for gode tilbud til studenter som ønsker å forbedre språkferdighetene sine i både norsk og engelsk. UiA skal legge til rette for et mangfold av språkkurs.

Aktuell informasjon på universitetets nettsider skal til enhver tid være oppdatert, både på norsk og engelsk. Ved oppdatering av norskspråklig nettsider skal tilsvarende engelskspråklig nettsider også oppdateres.

Akademiske kurs skal tilbys både på engelsk og norsk.

4. Frihet til å uttrykke seg

Ytringsfrihet er en menneskerettighet og gjelder for alle ved UiA. I tillegg til ytringsfrihet skal studenter og ansatte ha rett til å uttrykke seg som individer, også på universitetet. Dette handler om å få lov til å være den man er. Det skal være trygt å uttrykke seg, derfor må UiA jobbe for å sikre denne tryggheten på hele institusjonen.

4.1 LHBTIQ+ i akademia

UiA skal aktivt bidra til at samtlige kjønn, kjønnsidentiteter og seksuelle legninger opplever tilhørighet og trygghet i akademia.

UiA skal legge til rette for samtlige kjønn, også de som i dag ikke er anerkjent ved lov. Ved undersøkelser og påmeldinger ved universitet må det sikres mulighet for å registrere seg som annet enn heteronormativt kjønn.

UiA skal være en del av LHBTIQ+-bevegelsen og markere dette på campus. UiA skal arrangere Javel! Mangfoldsuka og delta på Skeive Sørlandsdager, samt andre relevante arrangement. UiA skal vise sin støtte ved å flagge med regnbueflagget på markeringer knyttet til LHBTIQ+.

UiA har ansvar for å gi kompetanse om LHBTIQ+ i profesjonsutdanninger der studenten skal arbeide med mennesker

4.2 Tro og livssyn i akademia

UiA skal være et livssynsnøytralt universitet som anerkjenner ulike tros- og livssynsretninger.

UiA skal ikke leie lokaler som eies av religiøse eller livssynsbestemte organisasjoner, hvor det ikke er en betingelse for læringsutbytte til studentene. UiA skal ikke bidra til finansiering av religiøse- eller livssynsbestemte organisasjoner.

UiA skal ha en livssynsnøytral samtaleterapeut med sjelesørgerkompetanse. I de tilfeller hvor det er nødvendig inviteres religiøse ledere inn til samlinger og sammenkomster for studenter og ansatte.

UiA skal legge til rette for at studenter og ansatte har et rom avholdt for tro og livssyn, som skal være åpent for alle. Dette rommet skal gi rom for bønn, ettertanke og møter på tvers av religioner og livssyn.

Akademisk frihet er en grunnleggende rett som skal sikre alle mennesker lik rett og tilgang til utdanning. STA støtter ikke et forbud mot heldekkende ansiktsplagg. UiA skal aktivt arbeide for at forbudet opphører. I de utdanninger hvor det er aktiv brukervirkning eller pasientoppfølging skal det være mulig for institusjonene å innføre restriksjoner på bruk av heldekkende ansiktsplagg.

4.3 Avkolonialisering

For å være inkluderende må også kunnskapsproduksjonen være nyansert. UiA skal fremme kritisk og selvstendig tenking og utfordrer det etablerte vestlige kunnskapssynet.

Studenter skal gjennom utdanningen sin være i stand til å identifisere skjeve strukturer. UiA skal jobbe for en mer nyansert kunnskapsformidling og adressere skjeve strukturer i akademia.

UiA skal øke bevisstheten blant studenter og akademikere i Norge om ensidig og ikke-inkluderende kunnskapsformidling.

UiA skal etterstrebe pensum, undervisning og forskning som gjenspeiler mangfoldet i verdens- og kunnskapsforståelser.

5. Rekruttering

UiA må jobbe målrettet for å nå ut til potensielle studenter både nasjonalt og internasjonalt, hvor de inviteres til det akademiske fellesskapet, uavhengig av bakgrunn og livssituasjon.

UiA skal sikre mangfold i studentmassen og stab. Rekrutteringen foregår i hovedsak på norsk og engelsk, men universitetet bør også benytte andre språk der det er hensiktsmessig.

5.1 Ansettelser og opprykk

UiA skal sikre mangfold i ledelse og stab hvor ulike stillingskategorier besittes av personer som sammen gjenspeiler mangfoldet i samfunnet. Rekrutteringsprosessene skal være åpne og alltid legge Likestilling- og diskrimineringsloven til grunn.

UiA skal aktivt legge til rette for å støtte det kjønn som er underrepresentert til å søke stilling eller opprykk.

Ansatte som skal ha kontakt med studenter skal ha grunnleggende språkferdighet i norsk og engelsk.

5.2 Tiltak ved ubalanse

UiA skal drive målrettet markedsføringer for å tiltrekke seg søkere med ulik bakgrunn.

Universitetet skal aktivt drive markedsføring rettet mot underrepresenterte kjønn i studier eller på institutter for å sikre kjønnsbalanse og mangfold i det akademiske fellesskapet.

Der et kjønn representerer over 80 % av den totale studentmassen på studieprogrammet bør kjønnspoeng vurderes. Fungerer ikke kjønnspoeng og representasjonen av et kjønn er over 90 % kan det brukes kjønnskvoltering.

Innføring av kjønnspoeng og kvotering kan kun gjøres når andre tiltak er prøvd ut og når andelen av det underrepresenterte kjønn har nådd det mål som skal til for at tiltaket iverksettes.

Tiltakene varer kun til ønsket kjønnsrepresentasjon er nådd.

6. Representasjon

Det er viktig at UiA og STA representerer mangfold, og derfor er det viktig med en forståelse av mangfold, likestilling og om gruppen man representerer. Både for å oppnå og for å representere mangfoldet på universitetet er sammensetningen av råd, styrer og utvalg viktig.

6.1 Ledelse

Lederne i akademia skal ha mangfold- og likestillingskompetanse og gjenspeile mangfoldet blant studenter og ansatte de representerer. Denne kompetansen vil bidra til å skape et mer inkluderende universitet..

6.2 Ansettelsesprosesser

I UiAs utvalg og komiteer for ansettelsesprosesser skal minimumskravet om kjønnsrepresentasjon være oppfylt. Universitetet skal legge til rette for at aktører i ansettelsesprosesser besitter mangfold- og likestillingskompetanse.

6.3 Råd, styrer og utvalg

I UiAs og STAs råd, styrer og utvalg hvor sammensetning ikke er regulert ved lov skal man etterstrebe likestilling og mangfold av representanter.

STA skal tilstrebe kjønns mangfold og aktivt legge til rette for mangfold av kjønn og kjønnsuttrykk. UiA må være en aktiv pådriver for lovendring når eksisterende system kommer i konflikt med mennesket og ikke er tilstrekkelig tilpasset menneskene.

Revidert 26.05.21.